

Největší stavba novodobé historie nemocnice

Pavilon péče o matku a dítě prochází rozsáhlou rekonstrukcí, která směřuje k zásadnímu rozšíření kapacit a zvýšení kvality péče Perinatologického centra FN Ostrava.

Rozšíříme, zkvalitňujeme.

Od 1. července do 31. srpna probíhá napojování staré a nové budovy, proto jsou pracoviště Gynekologicko-porodnické kliniky FNO, jednotka intenzivní a resuscitační péče o novorozence (JIRPN) a stanice intermediární péče oddělení neonatologie přestěhovány do náhradních prostor. Informace o dočasném umístění těchto pracovišť, která jsou samozřejmě řádně označena a jejichž kontaktní telefonní čísla zůstala zachována, jsou uvedeny na webových stránkách nemocnice.

Pokračování na stranách 4 a 5

Dvě úspěšné replantace rukou v průběhu jednoho měsíce

„Čím více je práce na zahradě a kolem domu, tím častěji se věnujeme kutilům s amputovanými prsty nebo s ještě těžšími zraněními způsobenými většinou okružní pilou, lidově cirkulárkou. Zatímco od listopadu do února se s tímto typem zranění na našem pracovišti v podstatě nesetkáváme,

od března těchto případů razantně přibývá. Letos jsme během jednoho měsíce řešili kromě amputovaných prstů hned dva vážné úrazy způsobené rotační okružní pilou, kdy došlo k amputaci části ruky,“ konstatuje MUDr. Martin Paciorek, primář Centra plastické chirurgie a chirurgie ruky Fakultní

nemocnice Ostrava. Toto centrum zajišťuje 24hodinovou replantační pohotovost pro úrazy ruky v Moravskoslezském kraji jako jedno ze tří center v České republice.

Pokračování na straně 3

Úspěch Transplantačního centra Ostrava

Ilustrační foto

Tým Transplantačního centra Ostrava opět dokázal, že se řadí mezi špičková pracoviště v republice. Poté, co centrum v roce 2015 rozšířilo svou činnost o odběry ledvin od dárců se smrtí prokázanou na základě nevratné zástavy krevního oběhu (tzv. DCD – donor after cardiac death), uskutečnil v pátek 16. června 2017 první externí odběr ledvin. První spolupracující dárcovskou nemocnicí se stala Slezská nemocnice v Opavě. Lékaři tamního ARO indikovali pacienta do dárcovského programu právě v režimu DCD, Maastrichtské kritérium 3.

Pokračování na straně 3

Parkování

Od června je ve Fakultní nemocnici Ostrava k dispozici nová manipulační plocha, kterou mohou řidiči využívat k parkování. Vjezd na ni je u pohotovostní lékárny (nedaleko Domova sester).

Stravování pacientů: pestřejší a více porcí

Porada vedení FNO 12. června rozhodla o navýšení stravovací jednotky pro pacienty. Na základě této skutečnosti byly upraveny jídelníčky pro pacienty tak, aby denně dostávali ovoce na dopolední svačinku a pečivo s mléčným či kysaným produktem na odpolední svačinku. Znamená to tedy, že pacienti budou mít stravu 5x a diabetičtí pacienti 6x denně. Rovněž byl rozšířen sortiment produktů na snídaně i večeře, k obědům bude pro pacienty denně připravována čerstvá zelenina, ať už jako součást dané receptury, či jako čerstvý zeleninový

Spokojení pacienti i zaměstnanci

salát. Vedení oddělení řízení kvality bylo požádáno o spolupráci na vytvoření nové pracovní skupiny, která bude sledovat spokojenost pacientů s jejich dietou a stravou ve FNO, a to buď formou dotazníků, či namátkově přímo u pacienta na lůžku. Kromě toho byly zavedeny desítky nových receptur. Vzhledem k tomu, že jídelníček pacientů je shodný se stravou zaměstnanců nemocnice, přispějí snad zmíněné změny k všeobecné spokojenosti.

Ing. Jaroslava Jaššová
vedoucí odboru OLVaS

Hashtag (mřížka) před slovem označuje, že jde o klíčové sdělení. Právě na ně bude zaměřena naše nová rubrika #Fakultní nemocnice Ostrava, kterou naleznete na straně 2.

Zvýšení příplatku pro zdravotnické pracovníky nelékaře

V návaznosti na Nařízení vlády ČR č. 168/2017 Sb. o platových poměrech zaměstnanců ve veřejných službách a správě se s účinností od 1. července 2017 zvyšuje příplatek zdravotnickým pracovníkům vykonávajícím nelékařské zdravotnické povolání bez odborného dohledu střídavě ve třisměsíčním nebo nepřetržitém pracovním režimu ze 600 korun na 2 600 korun.

Příplatek ve výši 2 600 korun nepřísluší zdravotnickým pracovníkům nelékařům, kteří pracují pod odborným dohledem. Jejich příplatek je nezměněn a činí 600 korun.

Pokud zdravotničtí zaměstnanci nelékaři pracují ve dvousměšném pracovním režimu, výše jejich příplatku je rovněž beze změn, tj. 400 korun.

Šestý ročník grantové soutěže

Fakultní nemocnice Ostrava vyhlásila 20. února již šestý ročník grantové soutěže z Institucionální podpory Ministerstva zdravotnictví ČR na dlouhodobý koncepční rozvoj výzkumné organizace na základě výsledků. Do soutěže bylo podáno celkem 28 projektových žádostí, z toho bylo 10 žádostí na investiční projekty, 11 žádostí na neinvestiční projekty a 7 žádostí na pokračující projekty. Dne 6. dubna se uskutečnila obhajoba žádostí do grantové soutěže před oponentní komisí. Členy odborné komise byli MUDr. Václav Procházka, Ph.D., MSc., náměstek ředitele pro vědu a výzkum;

MUDr. Josef Srovnal, náměstek ředitele pro léčebnou péči; Ing. Petra Lampartová, náměstkyně pro ekonomiku a finance; Ing. Petra Tomanová, Ph.D., náměstkyně pro personální řízení; PhDr. Andrea Vilímková, náměstkyně pro ošetrovatelskou péči, a MUDr. Karol Zelenik, Ph.D., předseda Etické komise FNO. Na základě rozhodnutí odborné komise bylo schváleno k realizaci 21 projektů, z toho 6 neinvestičních, 9 investičních a 6 pokračujících. Další ročník se uskuteční na jaře 2018.

RNDr. Kateřina Vítková, Ph.D.
Útvar náměstka pro vědu a výzkum

Děkujeme našemu vynikajícímu lékaři a dlouholetému kolegovi MUDr. Josefu Chovančikovi za jeho precizní práci v oblasti neonatologické kardiologie, za jeho lidskost, vstřícnou spolupráci a věrnost FNO. Přejeme mu do dalších let strávených v důchodu pevné zdraví, rodinnou pohodu a radost ze zahrádky.

Kolektiv oddělení neonatologie

Kongresy a semináře

■ 8. a 9. září

– 3. ostravské likvorové sympozium

■ 5. a 6. října

– XI. kongres kardiologických sester

#Fakultní nemocnice Ostrava

Hashtag (mřížka) před slovem označuje, že jde o klíčové sdělení. Právě na ně je zaměřena nová rubrika.

Ekonomika a finance

- Útvar náměstka pro ekonomiku a finance se bude v následujícím období zabývat aktualizací VŘA Nákup ve FNO (úprava oblasti pro kontrolu a analýzu limitů pro nákupy v rámci objednacích míst ve vztahu k zákonu o zadávání veřejných zakázek) a VŘA Služební místa. Dále zaměstnanci útvaru ve spolupráci s příslušnými zaměstnanci jednotlivých objednacích míst zanalyzují možnost redukce počtu objednacích míst ve FNO.
- Odbor smluvních vztahů se ZP se bude v letních měsících zabývat kontrolou a námitkami v rámci vyúčtování zdravotní péče za rok 2016 od zdravotních pojišťoven.
- Odbor financí a analýz provede v červenci vyhodnocení plnění ekonomických ukazatelů 1. pololetí 2017 klinik a oddělení a dále nastaví parametry pro ekonomické limity 2. pololetí 2017

Ing. Petra Lampartová
náměstkyně ředitele pro ekonomiku a finance

Věda a výzkum

- Ve Fakultní nemocnici Ostrava vzrostl počet realizovaných výzkumných projektů do té míry, že úsek pro vědu a výzkum po proškolení personálu zavádí pokročilé projektové řízení Microsoft Project a stejně jako prosperující firmy v průmyslovém odvětví cíleně sleduje přehledy a objemy projektů, úvahy s nimi spojené a čerpání finančních prostředků. V současné době řídí na 150 živých projektů a další přibývají. Geometrickou řadou roste počet projektů z dotačních titulů ministerstev zdravotnictví, průmyslu

a obchodu a školství. Společně s nimi narůstá i publikační aktivita, a tedy i finanční přínos pro nemocnici z grantů a výzkumných projektů, které jsou projektově řízené. S tím vším je však spojena větší zátěž v podobě rostoucí administrativy, kterou řeší projektové oddělení vědy a výzkumu ve spolupráci s personálním a ekonomickým úsekem.

MUDr. Václav Procházka, Ph.D., MSc., MBA
náměstek ředitele pro vědu a výzkum

Řízení kvality

- Oddělení řízení kvality se v současnosti zabývá klíčovými zadáním MUDr. Svatopluka Němečka, MBA, ředitele FNO, které je začleněno na snížení administrativy v nemocnici a s tím související optimalizací systému kvality tak, aby jeho případné zjednodušení stále odpovídalo standardu JCI a strategickému záměru stabilizace postavení a renomé nemocnice nejen v tuzemském, ale i v mezinárodním kontextu. V rámci optimalizace systému kvality byl v červnu kromě jiného snížen počet interních auditů zdravotnické dokumentace prováděných lékaři a sestrami na jednotlivých pracovištích. Podstatné zjednodušení administrativy přineslo zavedení elektronické ošetrovatelské dokumentace a její následná optimalizace stran vedení ošetrovatelských diagnóz pod taktovkou PhDr. Andrey Vilímkové, náměstkyně ředitele pro ošetrovatelskou péči. Práci sester rovněž pozitivně ovlivnily individuální projekty realizované na gynekologicko-porodnické klinice, klinice otorinolaryngologie a chirurgie hlavy a krku a dalších pracovištích.

- Se snižováním administrativy souvisí i rozhodnutí ředitele FNO o tom, aby zaměstnanci nemocnice nebyli zatěžováni četnou frekvencí vydávaných vnitřních řídicích aktů a tiskopisů, pokud to není vyžadováno legislativou nebo kontrolními orgány. V praxi to znamená, že vnitřní řídicí akta jsou nyní vydávána pouze ve čtvrtletní frekvenci. Frekvence vydávání tiskopisů, nezbytných pro vykonávání činností zaměstnanců, je nyní měsíční. U obou způsobů vydávání je dána výjimka: pokud se daný dokument/tiskopis týká jen jednoho pracoviště, a to jeho vydání požaduje, lze jej vydat mimo pravidelný termín aktualizace.
- K větší bezpečnosti pacientů a zkvalitnění a zrychlení záchrany životů na půdě nemocnice přispěje sjednocení vizuálního vzhledu vybavení pro kardiopulmonální resuscitaci. Fakultní nemocnice Ostrava uspěla v dotačním programu odboru kvality Ministerstva zdravotnictví ČR, díky němuž se podařilo získat dotaci v maximální vybrané výši, tedy přibližně 200 tisíc korun, na pořízení jedenácti vozíků pro resuscitační vybavení. Spoluúčast nemocnice v tomto dotačním programu představuje třicet procent z celkové částky. Nejde jen o vizuální sjednocení všech vozíků s resuscitačním vybavením v nemocnici, ale také o následné jednotné uspořádání resuscitačního vybavení v těchto vozících, což všem zaměstnancům nemocnice velmi zjednoduší orientaci v tomto vybavení. Tímto krokem je zároveň vyřešena jedna z výtek z reakreditace JCI v roce 2016.

Ing. Patrik Kapias, MBA
vedoucí oddělení řízení kvality

Dvě úspěšné replantace rukou v průběhu jednoho měsíce

Pokračování ze strany 1

V jednom případě šlo o amputaci končetiny v oblasti dlaně, u druhého pacienta cirkulárka zasáhla ruku v předloktí. Obě replantace skočily úspěšně: pacient s amputovanou částí dlaně začal už koncem května rehabilitovat, stejně dobře skončila i replantace u druhého pacienta, a to přesto, že byl do nemocnice přivezen až několik hodin po úrazu. „První operace, která byla kvůli lokalitě zranění náročnější, trvala 12 hodin, druhá 10 hodin,“ přibližuje detaily MUDr. Paciorek a akcentuje nezbytnost dokonalé souhry celého operačního týmu. „Je třeba si uvědomit, že musí být obnovena každá struktura – cévy, nervy, kosti i šlachy. Cévy, aby končetina byla prokrvená, nervy, aby byla zachována citlivost, a šlachy kvůli pohybu. Pokud jde o vysoké amputace, s ošetřením kostí nám pomáhají traumatologové, kteří s tím mají bohaté zkušenosti. Právě zkušenosti jsou tím, na čem stavíme, podstatná je i koordinace celé operace a práce v týmu krok za krokem tak, aby vše běželo, jak má. Velká zodpovědnost leží i na bedrech anesteziologů, kteří musí pacienta připravit tak, aby 12 hodin na operačním sále zvládl co nejlépe, aby měl monitorované funkce, aby nedošlo k otlakům nebo

podchlazení. My pak vzhledem k dvou- až třímilimetrové tloušťce výživných cév operujeme pod mikroskopem, kde dvoumilimetrovou cévu sešíváme přibližně deseti stehy.“ K tomu chirurgové používají extrémně jemné, okem nepostizitelné vlákno o tloušťce tisíce lidského vlasu. Stejně miniaturní, zhruba dva milimetry dlouhá, je i jehla. „Je jasné, že operujícímu chirurgovi se v žádném případě nesmí třást ruka. I jen jemný třes má z pohledu přes mikroskop podobu velkých výkyvů, takže mikrochirurgie by nebyla možná. Proto by měl každý operátor vědět, čemu se musí vyhýbat. Někdo je například citlivý na kávu,“ poznamenává MUDr. Paciorek a zároveň dodává, že samotnou operací práce s pacientem zdaleka nekončí. „Důležitý je funkční výsledek. Polovina úspěchu závisí na kvalitním provedení operace, dalších padesát procent záleží na pacientovi, na jeho přístupu k rehabilitaci, a především rehabilitačních pracovnících. Nestačí, že se nám podaří ruku perfektně přišít, pokud s ní pacient nebude cvičit, ztuhne a bude mít podobný efekt jako bioprotéza. To určitě není cílem. Ale je třeba počítat s tím, že rehabilitace je časově několikanásobně náročnější než samotná operace, doléčení trvá půl roku i déle.

Rok trvá, než zcela prorostou nervy.“

Lidé by se měli podle primáře Centra plastické chirurgie a chirurgie ruky Fakultní nemocnice Ostrava při práci s rotačními okružními pilami řídit jednoduchým pravidlem. Nepracovat v rukavicích a v oděvu s dlouhými rukávy. „K amputacím cirkulárkou dochází v 95 procentech případů právě proto, že kotouč pily nejprve zachytí rukáv nebo rukavici,“ poznamenává MUDr. Paciorek a doporučuje – pokud už k amputaci prstu dojde – zabalit amputát do vlhčeného kapesníčku nebo ubrousku, vložit do mikrotéového sáčku a to celé dát do vody s ledem. To zaručí, že amputát bude delší dobu připraven k replantaci. S takto uloženým amputátem je třeba se vypravit do jakékoliv chirurgické ambulance, kde bude zraněný ošetřen, případně – pokud to bude situace vyžadovat – převezen do některého ze tří replantačních center v republice. Jedním z nich je právě to ostravské. „Určitě není vhodné uložit amputát přímo do ledu,“ upozorňuje MUDr. Paciorek s odkazem na případ, kdy byl zraněný přivezen do nemocnice i se třemi amputovanými prsty. Ty ale byly uloženy v autoledničce a cestou zmrzly tak, že už nebylo možné replantaci provést.

Lenka Gulašiová

Úspěch Transplantačního centra Ostrava

Pokračování ze strany 1

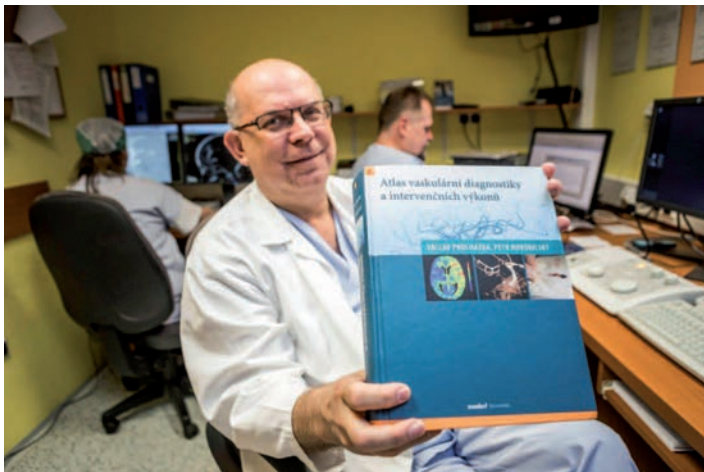
Odběrový tým ve složení MUDr. Havránek, MUDr. Jalůvka, perioperační sestry Hrabovská, Skotnicová

a transplantační koordinátoři musel přejít s plným vybavením do dárcovské nemocnice, kde se odběr ledvin uskutečnil. Odebrané ledviny byly následně napojeny na mobilní speciální pulzatilní perfuzní přístroj, v němž byly transportovány a uchovány až do doby úspěšné transplantace. Jedna ledvina byla transplantována v našem centru a druhá v plzeňském. DCD dárci tvoří v České republice pouze malé procento dárců. Hlavním zdrojem orgánů pro transplantační účely jsou dárci s prokázanou smrtí

mozku. Právě zavedením programu odběrů ledvin od DCD můžeme zvýšit počet transplantovaných, a tedy zachráněných pacientů. V roce 2016 bylo v České republice celkově 262 zemřelých dárců, z nichž čtyři byli právě DCD. Dva odběry od DCD provedlo ostravské transplantační centrum. K 21. červnu 2017 bylo v České republice provedeno celkově 128 odběrů, z nichž pět v režimu DCD. Ostrava si k výše uvedenému datu připisuje celkem 17 zemřelých dárců, z nichž dva DCD. Jeden odběr byl proveden na domácí půdě ve FN Ostrava a jeden ve Slezské nemocnici v Opavě. V budoucnu bude Transplantační centrum Ostrava rozvíjet tento program i v ostatních dárcovských nemocnicích regionu. Tento krok může vést ke zvýšení počtu odebraných a následně transplantovaných ledvin.

PhDr. Dana Streitová
manažerka COS FNO

Atlas vaskulární diagnostiky a intervenčních výkonů

Po úspěchu knihy Vaskulární diagnostika a intervenční výkony přichází kolektiv Fakultní nemoc-

v Rožnově pod Radhoštěm, tematicky navazuje na zmíněnou první publikaci. I ta má edukativní cha-

rakter, atlas je však mnohem obsáhlejší,“ představuje knižní novinku MUDr. Václav Procházka, PhD, MSc, MBA, náměstek ředitele pro vědu a výzkum, který kvůli přípravě tohoto díla o 640 stranách a se dvěma tisícovkami fotografií a ilustračních materiálů absolvoval i s kolegou Ing. Petrem Novobilským certifikovaný kurz typografie v Adobe Indesign. „Atlas je souborem nejzajímavějších případů cévních intervencí a endovaskulární léčby zaznamenaných v průběhu posledních dvaceti let. Jde o ojedinělé případy, s nimiž se lékař potká třeba jen jednou za život,“ vypráví MUDr. Procházka, jehož těší zájem odborné veřejnosti o tuto dlouho připravovanou publikaci určenou nejen studentům, ale i začínajícím lékařům, radiologickým asistentům a dalším. A dodává, že kolektiv autorů už nyní pracuje na pokračování v podobě 3D atlasu, který by prezentoval videa a trojrozměrná zobrazení jednotlivých kazuistik.

Největší stavba novodobé historie nemocnice

Pokračování ze strany 1

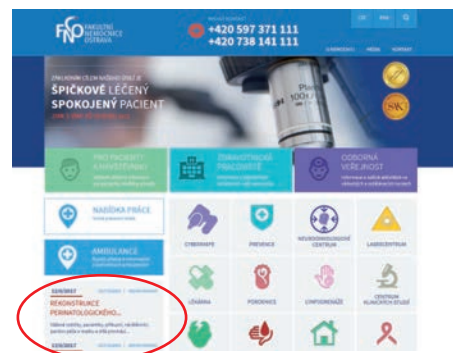
Dostavba Perinatologického centra FNO

Na tiskové konferenci, která se uskutečnila 19. června, seznámil MUDr. Svatopluk Němeček, MBA, ředitel FNO, společně s přednostou Gynekologicko-porodnické kliniky FNO doc. MUDr. Ondřejem Šimetskou, Ph.D., MBA, a MUDr. Ha-

nou Wiedermannovou, primářkou oddělení neonatologie FNO, novinaře s důvody rozsáhlé rekonstrukce a dostavby pavilonu péče o matku a dítě. K hlavním tématům patřily informace o napojení nového objektu na stávající budovu a o zajištění a umístění náhradních prostor a rovněž upozornění na úpravu provozu kliniky v letních měsících. O těchto skutečnostech informují i webové stránky nemocnice www.fno.cz.

Ředitel fakultní nemocnice MUDr. Svatopluk Němeček, MBA, řekl, že k hlavním důvodům dostavby perinatologického centra patřila nedostatečná kapacita Gynekologicko-porodnické kliniky FNO, která byla v roce 2002 plánována zhruba na dva

tisíce porodů ročně, přičemž nyní je to až 2 300 porodů ročně. „Nedostatečnou kapacitu má také intermediární péče, nemáme dostatek místa pro matky dětí na NJIP, chybí stanice pro těhotné s rizikovým a patologickým těhotenstvím, oddělení neonatologie má nízkou propustnost,“ rekapituloval s tím, že provoz kliniky je navíc roztržštěn ve třech různých budovách. „Cílem dostavby je rozšíření kapacity perinatologického centra, porodního sálu a oddělení šestinedělí i stanice intermediární

Napsali o nás

V náhradních prostorách budou o prázdninách muset родit ženy, které své potomky přivedou na svět ve Fakultní nemocnici Ostrava (FNO). Důvodem je rozsáhlá rekonstrukce a dostavba pavilonu péče o matku a dítě, která umožní zvýšení kapacity Perinatologického centra FNO, nejvytíženějšího centra v Česku, řekl dnes novinářům přednosta Gynekologicko-porodnické kliniky Ondřej Šimetka.

Součástí pavilonu péče o matku a dítě bude nový objekt a právě o prázdninách se bude nově vznikající budova napojovat na původní objekt...

... Provoz v současné budově poskytuje zázemí pro zhruba 50 lékařů a 220 sester a porodních asistentek. Jeho součástí jsou porodní sál a další operační sály, ale i JIP, oddělení šestinedělí, lůžka pro ženy s rizikovým těhotenstvím, odborné ambulance či centrální příjem pacientek.

Chod porodnice a navazujících oddělení zůstane sice zachován, ale vzhledem ke kapacitám náhradních prostor bude mírně omezen. „Snížení kapacity je zhruba pětinové, proto doporučujeme všem zájemcům o porod v naší nemocnici, aby se průběžně informovali o aktuální situaci a volných kapacitách,“ uvedl Šimetka... O situaci jsou informovány porodnice v okolí i další nejbližší perinatologická centra.

Kapacita ambulancí bude během úprav zachována a operační program bude redukován hlavně na onkogynekologické pacientky.

O prázdninách bude napojeno nejen nové křídlo na původní část budovy, ale bude rovněž zbudován další porodní pokoj, operační sál pro malé gynekologické výkony, vybudována bude budoucí stanice pro ženy s rizikovou graviditou a přestaven bude i prostor čekárny.

Pavilon péče o matku a dítě by měl být opět

v provozu od září, celá rekonstrukce a dostavba zhruba za 130 milionů korun, která patří k nejvýznamnějším investičním akcím nemocnice, bude hotova do konce roku.

Centrum patří dlouhodobě k jednomu z nejvytíženějších, 20 procent porodů v něm je předčasných, u ostatních center v ČR je to osm až 12 procent. Ještě v roce 2001 bylo v nemocnici 1 372 porodů, klinika se otevřela o rok později a plánovaná kapacita byla 2 000 porodů za rok. V posledních letech ale centrum zvládá v průměru 2 200 až 2 300 porodů. Kapacita by se po dokončení renovace a dostavby mohla zvýšit až na 2 600 porodů.

Zdroj: ČTK

...Největším přínosem rekonstrukce bude podle přednosta Ondřeje Šimетки to, že se celá klinika sloučí pod jednu střechu, čímž se zjednoduší a zefektivní její provoz. Rozšíří se také kapacita perinatologického centra, dojde rovněž k rozšíření porodního sálu a oddělení šestinedělí. Vznikne i nová stanice pro rizikové a patologické gravidity. V posledních letech se v porodnici FNO ročně narodilo 2 200 až 2 300 miminek...

Zdroj: Moravskoslezský deník

Největší porodnice v našem kraji, jejíž součástí je i perinatologické centrum pro nedonošené děti, se musí koncem června vystěhovat kvůli stavebním úpravám. Až bude celá investice za 130 milionů korun na konci letošního roku hotová, zvýší se kapacita porodnice až na 2 800 porodů ročně a pod jednu střechu se přistěhují i gynekologická lůžka. „Naše porodnice byla vybudována pro dva tisíce

porodů ročně. Ale my jich máme až 2 300 ročně, proto dostavujeme nové křídlo pavilonu péče o matku a dítě. Pavilon ale musíme dočasně vystěhovat, protože začátkem července do něj budou stavební dělníci se sbíječkami bourat otvory, aby mohli stávající budovu propojit s novostavbou,“ vysvětluje ředitel Fakultní nemocnice v Ostravě Svatopluk Němeček.

Podotkl, že součástí stavebních prací budou i úpravy stávajících prostor porodnice a perinatologického centra. „To vše potrvá dva měsíce, pavilon tedy nebude v provozu do konce srpna,“ dodal ředitel.

Přednosta gynekologicko-porodnické kliniky Ondřej Šimetka ujišťuje, že péče o rodičky a novorozence bude zajištěna v náhradních prostorách, především v osmém a prvním podzemním podlaží lůžkového monobloku a také v prvním patře dětské kliniky. Ambulance najdou pacientky v prvním patře polikliniky.

„Nemocnice nemá nadbytečné prostory, proto nebylo lehké rozmístit kliniku s asi 50 lékaři a 220 zdravotními sestrami. Jednoduché nebude ani

novorozenecké péče a sjednocení všech pracovišť kliniky pod jednu střechu. Vznikne nová stanice pro rizikové a patologické gravidity i další ambu-

lance pro ultrazvukovou diagnostiku, bude vytvořeno diskrétnější prostředí pro pacientky a rodičky, zjednodušen provoz a snížena zátěž zaměstnanců.

Zároveň bude navýšen počet pokojů hotelového typu," upozornil MUDr. Němeček.

stěhování a provoz, ale jsme připraveni to zvládnout. Jenže budeme pracovat v o něco menších prostorách, a to je důvod, proč musíme omezit porody asi o dvacet procent a částečně také gynekologickou péči," líčí Šimetka.

Zatímco nyní má klinika průměrně šest porodů denně, v létě jich zvládne maximálně pět. Omezí také akutní gynekologickou péči na službách. Lékaři se zaměří především na rizikové porody a operace onkogynekologických pacientek.

V náhradních prostorách však bude mít méně lůžek také perinatologické centrum, kde leží dlouhé týdny nedonošené či jinak ohrožené děti. Proto se zvýší pravděpodobnost, že Ostrava nebude moci přijímat všechny předčasné či komplikované porody a ženy budou muset odcestovat sanitkou nebo vrtulníkem za odborníky mimo kraj.

„Už jsme o naší situaci informovali okolní perinatologická centra. Nejbližší je v Olomouci, další ve Zlíně, Brně nebo Hradci Králové," říká přednosta kliniky Šimetka.

Podotkl, že i nyní se občas stává, že ostravské perinatologické centrum je plné dětí, a proto každý rok okolo deseti až dvaceti žen z Moravskoslezského kraje musí родit v jiném regionu.

„Zda a kolik žen budeme muset letos v létě směřovat jinam, to se nedá odhadnout. Ale po dostavbě pavilonu nabídneme matkám i dětem více lůžek, nadstandardní pokoje i novou stanici pro ženy s rizikovým těhotenstvím," dodal.

Zdroj: Mladá fronta DNES

...Vzhledem k předpokládanému stavebnímu ruchu proto budou pracoviště gynekologicko-porodnické kliniky a oddělení neonatologie přestěhovány do náhradních prostor nacházejících

se v ostatních budovách nemocnice. Rozhodně to ale neznamená, že by porodnice v létě měla odmítat rodičky. „Chod porodnice a navazujících oddělení zůstane zachován, ale vzhledem k omezeným kapacitám náhradních prostor bude lehce omezen, a to zhruba o 20 procent," řekl ředitel nemocnice Svatopluk Němeček. „Doporučujeme všem zájemcům o porod v naší nemocnici, aby se průběžně informovali o aktuální situaci a volných kapacitách," doplnil přednosta gynekologicko-porodnické kliniky Ondřej Šimetka.

Výsledkem rekonstrukce bude koncentrace všech pracovišť kliniky pod jednu střechu. „Dalším významným přínosem bude rozšíření kapacity perinatologického centra, které sice patří mezi tři největší v České republice, ale bohužel bojuje s nedostatkem míst, a tak je přetížené. Často jsou to velmi stresové situace," řekl Šimetka.

Dodal, že jen v minulém roce se v ostravské fakultní nemoci narodilo 150 dětí s váhou pod 1,5

kilogramu. „Více než dvacet procent všech porodů ve Fakultní nemocnici Ostrava je předčasných, v poradně pro rizikové gravidity sledujeme ročně více než 800 žen," dodal Šimetka. Doplnil také, že ročně je do Ostravy převezeno až 200 těhotných z okolních porodnic kvůli velmi rizikovému těhotenství a dalších 250 novorozenců ročně je přivezeno kvůli zhoršenému zdravotnímu stavu po porodu.

Jak doplnila primářka oddělení neonatologie FNO Hana Wiedermannová, zdejší perinatologické centrum patří mezi centra s nejlepšími výsledky v republice. „U nedonošených dětí sledujeme závažná onemocnění, která zásadně ovlivňují jejich další vývoj, například krvácení do mozku, chronické plicní onemocnění, a právě v této oblasti dosahujeme v některých kategoriích nejlepších výsledků v republice," zdůraznila.

Zdroj: Právo

Říkají mi pane sestro

Lidé považují muže pracujícího v nemocnici většinou za lékaře, a tak ho i oslovují. Michal Jandl, který od roku 2010 zastává funkci směnové sestry na oddělení psychiatrickém, se tomu nevdívá. „Když jim vysvětlím, že nejsem lékař, ale zdravotní sestra, jsou sice na vázkách, jak mě oslovovat, ale nakonec přijmou tuto informaci normálně. Většinou mi říkají pane sestro a někteří se pro jistotu oslovení vyhýbají. Ale jsem zdravotní sestra a nemám problém s oslovením sestry. A myslím, že je zbytečné vymýšlet jakýkoliv jiný název pro muže – sestry,“ vysvětluje Michal Jandl a dodává, že na oddělení psychiatrickém není o muže – sestry nouze. Kromě směnové sestry zde působí i muž v pozici vrchní sestry a na oddělení se střídají další tři muži – zdravotní sestry.

„Ale i když je nás tady více mužů – sester, ženy stále převládají. Na ženský kolektiv jsem ale ostatně zvyklý už od dob studia, kdy jsme ve třídě byli čtyři kluci a 28 děvčat. A to nám říkali, že je nás hodně, běžně ve třídě studovali maximálně dva kluci,“ vzpomíná na své studium na Střední zdravotnické škole v Novém Jičíně. „Odkáživa jsem chtěl být řidičem sanitky, později jsem však své přání přehodnotil a rozhodl jsem se pro obor zdravotní sestra. O žádném jiném jsem ani neuvažoval. Měl jsem jasno.“ A jasno měli i rodiče Michala, kteří se mu jeho přání nesnažili rozmlouvat. „Naopak, podporovali mě a říkali, že lidé budou pořád nemocní, ať chceme nebo ne, a že o zdravotní sestry bude vždy nouze. Vzorem mi byla teta, která pracovala dlouhá léta jako zdravotní sestra v Německu. A tam už v té době bylo zcela běžné, že

v pozicích zdravotních sester pracovali i muži. Stejně je to podle mě teď už i u nás. Možná před deseti patnácti lety se lidé nad muži – sestrami pozastavovali a připadalo jim to zvláštní, ale dnes je nás čím dál více a myslím si, že i na většině pracovišť nemocnice se setkáte s muži – sestrami. A pacienti to přijímají naprosto normálně.“ Špičkování na toto téma se však Michal nevyhne... „Když jezdíme s rodinou ke známým, slyšíme často hlášku: Jebalovi jsou tady! Je to z filmu Fotr je lotr, ve kterém je hlavní postavou muž – sestra. Vždy se tomu zasmějeme, ale jinak mé povolání berou všichni naprosto normálně. Dokonce mě často žádají o konzultace a rady.“ Rozdíl vidí Michal Jandl maximálně v tom, že muži mají větší fyzickou sílu, proto mohou ženám pomoci s polohováním pacientů a podobně. „Na našem oddělení však fyzickou sílu neuplatníme, pacienti obvykle zvládají péči o sebe sami. Někteří ale lépe reagují na muže než na ženu. Výhodou ale možná je mužský přístup a také hlubší hlas, který je více zklidňující. A při agresi dokáže muž řešit si-

tuaci klidněji. Když už je některý pacient opravdu agresivní, je fyzická síla pro zpacifikování agresora výhodou. Jinak se ale práce ženy a muže v pozici zdravotní sestry neliší. Všichni děláme stejné ošetrovatelské úkony, dbáme na to, aby pacienti užívali potřebné léky, připravujeme tematické bloky, edukační přednášky, různé psychohy, dramaterapii, psychodrama a další specifické činnosti. Hlídáme rovněž, aby pacienti dodržovali přesný denní režim, což je velmi důležité. Nastolení a zvládnutí tohoto režimu jim pak pomáhá fungovat správně i v domácím prostředí. A samozřejmě musíme zvládat i veškeré administrativní úkony,“ uzavírá sestra Michal, který v roce 2011 dokončil specializační studium psychiatrie v Brně.

Povedlo se mi najít profesi, která mě naplňuje a u níž rád zůstanu

Když na Střední zdravotnické škole v Opavě absolvoval Tomáš Swatzina v rámci studia oboru zdravotnický asistent praxi na interním oddělení, řekl si, že na internetu nikdy nepůjde. Tato oblast ho prostě nebavila, tíhnul spíše k chirurgickým oborům. Po škole, v roce 2013, rok a půl působil v rehabilitačním ústavu v Hrabyni na neurologickém oddělení, kde pečoval především o pacienty po mozkových příhodách. A pak se v dubnu 2015 dostal do Fakultní nemocnice Ostrava, a to na oddělení centrálního příjmu, na úsek interny.

„Přál jsem si pracovat v ostravské fakultní nemocnici a náhoda mi pomohla. Jsem za to dodnes rád, a to i přesto, že pracuji v interním oboru, kterému jsem se vyhýbal. Tím, že jsem u příjmu interních pacientů, je to o něco specifičtější a akčnější práce. Už bych neměnil,“ říká Tomáš Swatzina. Ke

zdravotnictví to tohoto mladého muže táhlo od malička i přesto, že nikdo v rodině ve zdravotnictví nepracoval. „Maminka se kdysi rozhodovala, jestli být zdravotní sestrou, ale fakt, že by musela píchat injekce, ji odradil. Mě ale ne. Už jako malý jsem sledoval seriály ze zdravotnického prostředí, a byť je realita zcela odlišná, věděl jsem, že chci pracovat v nemocnici. Začal jsem tříletým studiem, ale pak jsem pokračoval dál,

abych mohl pracovat jako zdravotní asistent. Rád bych studoval i na vysoké škole nebo absolvoval alespoň specializační studium,“ pokračuje Tomáš, který si na ženský kolektiv zvykal už v dobách studia. „Zpočátku to bylo těžké, byli jsme ve třídě jen dva, ale postupně jsme se všichni tak trochu přizpůsobili a holky nás začaly víc brát. A také já jsem se naučil s nimi vycházet. Přece jen komunikace mezi muži je zcela odlišná... V ženském kolektivu pracuji i teď, jsme tady s kolegou zase jen dva, ale myslím si, že všichni vše v pohodě zvládneme. Navíc smíšený kolektiv má také něco do sebe, je možná lepší než čistě ženský nebo mužský. Co se týká mého oslovení, je fakt, že si mě občas pacienti pletou s lékařem a začnou mi vysvětlovat své zdravotní problémy, ale já je většinou hned přeruším a řeknu jim, že jsem zdravotní sestra. Bývají

překvapení, ale přijmou tuto informaci obvykle v pohodě a bez poznámek, ale oslovení sestru se vyhýbají. Mně to ale nevaří. Pracuji jako zdravotní sestra, takže považuji za normální, když mě někdo osloví sestru. Samozřejmě že když mimo nemocnici mluvím s cizími lidmi, je jednodušší říct, že pracuji ve zdravotnictví, ale nestydím se přiznat, že jsem zdravotní sestra. I kamarádi berou mou profesi normálně. Možná i proto, že nikdo z nich nemá tolik zážitků s lidmi, často i humorných, jako já,“ pokračuje Tomáš a dodává, že v některých pracovních okamžicích někdy opravdu člověk neví, jestli plakat, nebo se smát. „Nejhorší situace nastávají obvykle vždy při komunikaci s lidmi, kdy se ve vypjatých situacích stávají terčem a oni si na nás vybíjejí fakt, že je něco bolí a nevědí si s tím rady. Setkáváme se se spoustou pacientů v akutním stavu, často i s podnapilými lidmi nebo dokonce narkomany, kteří ani nejsou schopni popsat svůj problém. Někdy máme, my muži, možná výhodu v tom, že určité situace řešíme s větším nadhledem, s chladnější hlavou a taky možná vzbuzujeme u agresivnějších pacientů nebo jejich rodinných příslušníků větší respekt, nedovolí si k nám tolik jako k ženám. Ovšem každá profese má své pro i proti, tady převládají pozitivní zážitky. Zvlášť když přijímáme pacienta v akutním stavu a pak ho vidíme odcházet domů po svých. Nevaří mi ani 12hodinové směny, které jsou často problematické pro ženy s malými dětmi. Je to sice náročnější, ale jsem muž a navíc svobodný,“ dodává Tomáš Swatzina s vírou, že se mu podařilo najít profesi, která ho baví a naplňuje a u níž rád zůstane celý život.

Texty na straně: Lenka Hatlapatková

Světový den dárců krve

Poděkování za ochotu pomáhat druhým, oslava dárcovství. Takový je pokaždé Světový den dárců krve, který se tentokrát v Krevním centru FNO konal 14. června. Před budovou centra vystoupil dětský pěvecký sbor Rolníčka ze ZŠ V. Valčíka, uvnitř

příjemnou atmosféru dotvářely expozice firem, které myšlenku dárcovství podporují, a občerstvení rovněž dodané sponzory. K nim patřily například firmy Maleda, Pekařství Illík, Čeladenka, Kofola, Ondrašovka, Starbucks, Ollies, Globus a další.

V průběhu slavnostního dne bylo navíc provedeno 220 odběrů. Už tradičně se tři desítky dárců 17. června zúčastnily také školení v Centru bezpečné jízdy Libros Ostrava.

15. česko-slovenský foniatrický kongres 2017

Ve dnech 8. až 10. června se v hotelu Freud na Ostravici konal 15. česko-slovenský foniatrický kongres a XXVIII. celostátní foniatrické dny Evy Sedláčkové pod patronací Kliniky ORL a chirurgie hlavy a krku FN Ostrava. Akce se zúčastnilo rekordních 162 registrovaných účastníků (140 lékařů), celkem 23 účastníků ze Slovenska.

Během kongresu se uskutečnily čtyři kulaté stoly (Současné možnosti vyšetření a terapie hlasových poruch, Podmínky vývoje řeči, Kašel ve foniatrické ambulanci, Diagnostika nedoslýchavosti pro korekci sluchu), dále 16 instruktážních kurzů ve dvou paralelních sekcích. Bylo prezentováno i 6 posterových sdělení.

Snaha o edukační charakter kongresu, který patří k hlavním akcím České společnosti ORL a chirurgie

hlavy a krku ČLS JEP, byla příznivě hodnocena většinou účastníků. Zdárnému průběhu kongresu nepochybně přispělo krásné prostředí Beskyd a příznivé počasí i podpora vystavujících firem.

Za pořadatele
prof. MUDr. Pavel Komínek, Ph.D., MBA
Klinika ORL a chirurgie hlavy a krku FN a LF Ostrava

Poděkování

Cenný osobní vztah

Děkuji za péči o mého nevléčitelně nemocného otce Milana Vojtíška, který se po dobu pěti let potýkal s vážnou onkologickou nemocí. Zvláštní poděkování patří především lékařům hematologického oddělení, MUDr. Ďurášovi a MUDr. Kašćákovi, za obětavý přístup, nesmírnou péči a profesionalitu. Dále děkuji i kolektivu sester a lékařů lůžkového oddělení a ambulance. Bohužel svůj boj prohrál, ale bylo mu umožněno důstojně odejít a rodině se s ním naposledy rozloučit. Vždy si všech lékařů a sester vážil pro jejich takřka osobní vztah k pacientovi.

Daniela Vašicová s rodinou

Lékařská fakulta OU informuje

Ústav klinické farmakologie

Hlavním úkolem klinické farmakologie (KF) je zlepšení úrovně farmakoterapie i další činnosti definované v první koncepci z roku 1982 a později v upravené druhé koncepci z roku 2002. Předmětem činnosti KF je servisní činnost ve zdravotnictví, pedagogická a výzkumná činnost. Pracoviště má mít dvě základní součásti: klinickou (nejméně ambulantní) a laboratorní. Zcela naplnit tuto koncepci se v České republice podařilo pouze v Ostravě a pracoviště bylo po celé období vysoce rentabilní. K pregraduální pedagogické činnosti došlo v roce 1993 zřízením Zdravotně-sociální fakulty OU a zejména v roce 2010 při její transformaci na Lékařskou fakultu OU. Pracovníci fakultní nemocnice vykonávají pedagogickou činnost na fakultě v nadúvazku, vedoucí ÚKF LF OU je jako jediný zaměstnancem pouze LF a zajišťuje přednášky a praktickou výuku společně s prim. MUDr. Kacířovou, Ph.D., PharmDr. Ďuricovou, Ph.D., a PharmDr. Kořístkovou, Ph.D. Výuka bakalářských oborů je prováděna také PharmDr. Hrudíkovou. V roce 2016 byl přednosta zvolen studenty Akademikem roku. V letech 1990 až 2010 byl přednosta ÚKF garantem a přednášejícím oboru

KF na LF UP v Olomouci pro česky i anglicky hovořící studenty a místopředsedou oborové komise pro farmakologii. Díky tomu mohla být realizována výchova Ph.D. studentů. V letech 2001 až 2015 obhájili akademický titul Ph.D. 2 kliničtí farmakologové, 4 analytici a 3 kliničtí farmaceuti a další dva jsou v přípravě. Mezi nimi je jeden přednosta a dva primáři. V roce 2017 byl přednosta jmenován profesorem a primářka Kacířová se stala docentkou. Výzkumná témata těchto aspirantů byla volena tak, aby přinášela nové metodiky pro personalizovanou farmakoterapii a její praktické využití a měla i pozitivní ekonomické přínosy v grantové oblasti. Přínosem byl přístroj HPLC a přístroj LC-MS, které po skončení grantu zůstaly v majetku FNO a přinášely profit zhruba 8 milionů korun ročně. Někteří z těchto Ph.D. absolventů se stali jádrem pedagogického a výzkumného kolektivu Lékařské fakulty OU. Výsledkem je 134 publikací v recenzovaných časopisech, z toho ve 34 impaktovaných, 169 přednášek na evropských a světových kongresech a 414 přednášek na domácích vědeckých konferencích. Osm našich publikací bylo v letech 2010 až

2014 vyhodnoceno jako nejlepší publikace České společnosti klinické farmakologie. Pořádali jsme 19 konferencí o terapeutickém monitorování léčiv, 15 konferencí klinické farmakologie, 4 konference arteriální hypertenze. V roce 2014 jsme byli pořadateli 1. evropské konference terapeutického monitorování personalizované farmakoterapie a v roce 2017 jsme organizátory 13. evropské konference klinické farmakologie a terapie v Praze. Postavení ostravské KF v republice dokresluje volba prof. Grundmanna již druhé funkční období jako předsedy České společnosti klinické farmakologie a ve stejných obdobích doc. Kacířové a RNDr. Brozmanové jako členek výboru. Prof. Grundmann byl zvolen councillerem Evropské společnosti klinické farmakologie a terapie pro léta 1999 až 2007 a v roce 2015 členem výboru této evropské společnosti. V dalších letech až doposud jej jako councillera vystřídal doc. Kacířová.

Prof. MUDr. Milan Grundmann, CSc.
Přednosta Ústavu klinické farmakologie LF OU
Předseda České společnosti klinické farmakologie

Zlepšujeme úroveň farmakologie

Blahopřejeme

V červenci slaví významné životní jubileum naši kolegové:

Martina Blažková
Hana Baudišová
Ludmila Bandyová
Alice Schreierová
Jarmila Žídková
Helena Voberová
Eva Joklová
Vladimír Matoušek
Mgr. Rostislav Maděříč, CSc.,
Doc. MUDr. Arnošt Martínek, CSc.

Děkujeme za práci, kterou jste pro naši nemocnici vykonali, a do dalších let vám přejeme radost a spokojenost v osobním životě.

Inzerce zdarma

- Pronajmu byt 2 + 1 s balkonem, v Ostravě-Porubě, ul. Sokolovská 1188 (u vozovny tramvají), 4. p. s výtahem, 56 m², po celkové rekonstrukci. Cena za nájem a energie 9 000 Kč, 2 kauce předem. Tel. č.: 732 907 956, 603 435 169.

Galerie Ametyst

Hedvábné obrazy v Ametystu

Ostravské výtvarnice Eva Vontorová a Irena Egerťová spojily svoji zálibu v umění, kresbě a nápadech již téměř před třiceti lety v plodnou spolupráci. Obě umělkyně se zabývají především malbou na hedvábní. Dříve pracovaly se dřevem, kůží a různými materiály, hedvábní je však pohltilo natolik, že u něj setrvaly dodnes a společně zrealizovaly mnoho úspěšných výstav.

Hedvábní je stoprocentně přírodní materiál, jenž se vyznačuje neobyčejnými vlastnostmi, které se autorky ruční malbou snaží podtrhnout. Používají různé výtvarné techniky, jež spolu s hedvábním vytvoří neopakovatelný výsledek. Každý obraz je originál, který už nikdy nebude namalován stejně.

Obrazy, které můžete v Galerii Ametyst v srpnu vidět, vznikaly volně, jsou dílem momentálních pocitů, nálad a nápadů a jsou výsledkem hledání nových postupů, nepoznaného s poznaným.

Cestovní agentura Posedlost s.r.o.

www.posedlost.cz

Domov sester – 14. p.

596 633 291, 774 784 094

Extrémní závod Mad Race

Sestřičky a lékaři z neurochirurgické JIP FNO se 3. června zúčastnili třetího ročníku extrémního překážkového závodu Mad Race, který se uskutečnil nedaleko Ostravy. Díky podpoře vrchní sestry jim bylo umožněno reprezentovat naši nemocnici a neurochirurgii v tričkách s logem FNO a názvem týmu Neurochira. Část bezva lidí z neurochirurgické kliniky si na vlastní kůži prověřila svou sílu, rychlost, vytrvalost, obratnost a odvahu. Na start v areálu Vaňkova kopce se v průběhu dne postavilo 1 500 závodníků včetně neurochirurgického týmu. Akce pro naše nebojácne běžce začala v 10 hodin vyběhnutím na náročný terén trati Hobby v délce 8 km s 20 překážkami, kde bylo třeba zdolat výběhy do kopce, proběhnout trasu vedoucí vodou s nutnou dávkou bahna, močálům či lesem. Nebyla nouze o skoky do vody, podlézání, přelézání, ručkování či trápení se s lanovou sítí. Vše bylo podpořeno „objednaným“ krásným počasím po celý den. Na zúčastněné borce čekaly při proběhnutí cílem na Vaňkově kopci euforie, adrenalin i vyčerpání. Úsilí bylo dosíleno, snaha byla dosažena, ocenění bylo doceněno, protože ke kžženému cíli je dovedla soudržnost a týmový duch. Stejně jako při každé službě na půdě naší kliniky, i tady se potvrdilo, že jeden bez druhého znamená méně.

Mgr. Jitka Dvořáková

Život v kufříku

Fakultní nemocnice Ostrava je šestnáctou nemocnicí zapojenou do projektu Život v kufříku, který je zaměřen na děti předávané z oddělení neonatologie do náhradní rodinné péče. Iniciátorkou projektu je Mgr. Michaela Chmelařová, vrchní sestra dětské kliniky Fakultní nemocnice Královské Vinohrady, kde byl projekt oficiálně zahájen před dvěma lety.

Ve středu 28. června převzaly zástupkyně novorozeneckého oddělení z rukou zakladatele Nadačního fondu La Vida Loca, Ivy Říhové a Martiny Opava, deset kufříků určených dětem, které míří z porodnice do přechodné pěstounské péče nebo do kojeneckých ústavů. Každý kufřík má svůj unikátní obsah, stejně jako je unikátní i miminko, které jej dostává na cestu životem. Obsahuje památníček, do kterého sestřičky a poté dočasní pěstouni zapisují záznamy z prvních dnů života dítěte, a také básničky,

fotografie sestřiček atd. Dobrovolnice z celé republiky, například i z domovů pro seniory, přispívají pletenými výrobky v podobě svetrků, botiček, čepiček a prvních hraček atd.

„Cílem je zajistit dítěti vzpomínky na nejútlejší věk a usnadnit mu tak v budoucnu nalézt svou vlastní identitu. Nadační fond La Vida Loca dává dětem kufříky vybavené předměty, které novorozenci běžně dostávají od svých rodičů. Jde o první oblečení, dudlík, hračku, lahvičku, deníček miminka a podobně. Na oddělení neonatologie mohou být pořízeny fotografie miminka a otisk jeho nožičky nebo ručičky, které jsou pak součástí kufříku. Ten je se „vzpomínkami“ miminka předán pěstounům nebo adoptivním rodičům spolu s dítětem,“ uvedly zástupkyně nadačního fondu.

- red -

TENTO ZPRAVODAJ TISKNE

Czech Print Center

CZECH PRINT CENTER a.s.
Provozovna Ostrava
Na Rovince 876
720 00 Ostrava-Hrabová
Tel.: 596 668 111
www.cpcenter.cz

Vydavatel: FN Ostrava • Tel. č.: 597 372 578 •
E-mail: redakce@fno.cz • Grafika a zlom: ASEITA spol. s r. o. • Foto: Jiří Zerzoň, Jana Gojová, archiv FNO • Redakce si vyhrazuje právo krátit a upravovat dodané texty • Uzávěrka: Každý poslední pátek v měsíci • Určeno pro vnitřní potřebu FN Ostrava